

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Тези доповідей

**Міжнародної науково-практичної конференції
«Економічний розвиток і спадщина
Семена Кузнеця»**

30–31 травня 2019 р.

Харків 2019

УДК 330.3
М 34

*Рекомендовано до друку на засіданні Вченої ради Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця
(протокол № 8 від 3 травня 2019 р.)*

М 34 Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Економічний розвиток і спадщина Семена Кузнеця» : тези доповідей, 30–31 травня 2019 р. – Харків : ДІСА ПЛЮС, 2019. – 442 с.
ISBN 978-617-7645-61-9

У збірнику наведено матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Економічний розвиток і спадщина Семена Кузнеця». Представлено теоретичні та практичні результати наукових досліджень і розробок вчених щодо проблем економічного розвитку, циклічної динаміки соціально-економічних процесів, модернізації системи освіти, соціального розвитку суспільства, використання сучасних інформаційних технологій в управлінні системами, моделювання бізнес-процесів.

Матеріали публікуються в авторській редакції.

За достовірність викладених фактів, цитат та інших відомостей відповідальність несе автор.

УДК 330.3

ISBN 978-617-7645-61-9

© Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця, 2019

BUSINESS DEVELOPMENT: ESSENCE CONCEPT AND MAIN STRATEGIES

In modern economic conditions, the enterprise must meet the requirements of consumers, quickly adapt to changes in the internal and external enterprises, due to the need for successful competition in the market and the achievement of competitive advantages. Given the current state of development of the economy, which is characterized by instability, uncertainty and high rate of change, effective long-term operation of the enterprise is possible provided its development.

The problems of the development of enterprises paid attention to many domestic and foreign scientists, such as E. Korotkov, V. Ponomarenko, M. Afanasyev, V. Rogozhin, V. Rudyka, A. Averyanov, V. Rapoport, E. Yakovenko, B. Kuchin, R. Eremichuk, D. Evdokimov, R. Akoff, S. Moherny, V. Busel, V. Zabrodsky, M. Kyzym, R. Ansoff.

The complexity and ambiguity of the definition of the development of the enterprise led to the existence of different approaches to its definition.

M. Afanasyev, V. Rogozhin and V. Rudyka define development as an objective change only of qualitative characteristics of the system, which is determined both by the fundamental laws of nature (unity and struggle of opposites, the transfer of quantity to quality, development of society by spiral and upward), and the laws of the functioning of specific systems (aging equipment, accumulation of experience and knowledge of workers, depletion of natural resources), in which the new properties of the system are formed [1, p. 27].

V. Zabrodsky and M. Kyzym consider the development of economic and production systems as a process of transition of the economic and production system into a new, better-quality state by accumulating quantitative potential, changes and complications of structure and composition, resulting in an increase in its ability to resist the destructive effects of the external environment and efficiency of functioning [2].

R. Acoff sees development as a process of increasing the possibilities and the desire to meet their own needs and needs of others [3].

O. Rayevnyeva considers the development of the enterprise as a unique process of transformation of the open system in space and time, which is characterized by a permanent change in the global goals of its existence by forming a new dissipative structure and translating it into a new attractor (one of the alternative trajectories of enterprise development) functioning [4, p. 108].

O. Gaponenko and A. Pakruhyna consider development as moving forward, developing new features, the emergence of new structural characteristics

of the object, its evolution, improvement, improvement, progress, and growth and expansion [5, c. 11].

Economic development, according to Evdokimova D., is a dynamic multivariate cyclic process that has a spiral shape and is manifested through quantitative and qualitative changes in the structure of the system while maintaining its integrity, and its stability is ensured only under conditions of its control over the system [6, c. 8].

Under the development Melnyk L. understands the irreversible, directed, logical change of the system on the basis of the implementation of internally inherent mechanisms of self-organization [7].

Despite a large number of scientific works, which explores the concept of "enterprise development", there is currently no single definition of this category. The analysis of existing points of view regarding the understanding of the essence of enterprise development allows to distinguish the following components of the definition of enterprise development: quantitative and qualitative changes, process character, set of processes, resistance to the influence of the external environment, increase opportunities.

In the general sense, development is irreversible, directed, natural change of material and ideal objects. Only the simultaneous presence of all three of these properties highlights the processes of development among other changes [8, c. 561].

A. Dukus [9] and L. Melnyk [10] emphasize that development is not always connected with only progressive changes (sometimes it can go and regressively until extinction), but this process is perceived as a kind of antipode of destruction, that is, destruction.

Maslenikova N., Belyaev A., Korotkov E., Smirnov E., Afanasyev M., Rogozhin V., Rudyka V. distinguish evolutionary and revolutionary forms of development, as well as progressive and regressive development [11].

Zabrodskaya L. distinguishes three forms of development: market development, organizational development, business development [12, c. 42].

In order to provide a long-term development course for an enterprise it is expedient to develop an enterprise development strategy that will enable them to prepare available resources for opportunities that can be opened in the future in order to achieve the strategic goals set.

The choice of a company's development strategy depends on the external and internal conditions of its management, but one can single out general approaches to formulating the company's strategy.

Possible strategies for enterprise development lie in a very wide range [9]:

- 1) intensive growth and sales growth;
- 2) product development;
- 3) market development;
- 4) diversification;
- 5) integration.

Foreign and domestic scientific literature [13-16] broadly defines the basic strategies of enterprise development, based on four approaches to growth and associated with changing the existing state to the desired one or more of the five elements (market, product, technology, firm position in the middle of the industry):

concentrated growth strategies (strengthening market position, market development, product development);

integrated growth strategies (reverse vertical integration, direct vertical integration);

diversified growth strategies (centrifugal diversification, horizontal diversification, conglomerate diversification);

reduction strategies (elimination, harvesting, reduction, cost reduction).

Modern enterprises are developing in a changing environment, which confirms the need for practical application of enterprise development strategies in order to achieve strategic goals, efficient use of available resources, and the provision of competitive advantages. The developed strategy of enterprise development should ensure that its internal forces and capabilities are matched to external needs and conditions.

The development strategy of the enterprise will allow us to consider possible ways to achieve the set goals, based on the analysis of the influence of factors of the external and internal environment of the enterprise and is directed at choosing the optimal strategy of the enterprise and the process of its formation. Usually, enterprises develop several strategic plans, and accept for implementation those of them that are characterized by acceptable indicators of their economic efficiency, in the calculation of which the main problem is the assessment of risks.

For further development and use of competitive advantages for the enterprise, it is expedient to improve the processes of planning their activities and formulate new strategies for their development. Strategic planning will allow the company time to consider internal and external factors which provide favorable conditions effective functioning.

The strategy of planning the activities of enterprises is necessary for its effective functioning in modern economic conditions. The strategy enables the company to effectively use available resources, adapt it more quickly to changes in the external environment, coordinate the work of various structural divisions of the enterprise, is an effective tool for achieving the

goals set in conditions of uncertainty of the environment.

In further research it is planned to pay attention to the improvement of the scheme of the strategic planning process of the enterprise, which will enable to increase the efficiency of making management decisions through more accurate risk assessment.

It is also planned to consider the risk assessment process of the enterprise at each stage of the strategic planning process of the enterprise, depending on its stage of life cycle in order to further manage the risks and optimize the process of strategic planning of enterprise development.

References

1. Н. В. Афанасьев, В. Д. Рогожин, и В. И. Рудыка, *Управление развитием предприятия*, Харьков: Издательский дом "ИНЖЭК", 2003.
2. В. А. Забродский, та Н. А. Кизим, "Развитие крупномасштабных экономико-производственных систем", *Бизнес Информ*, с. 72, 2000.
3. Р. Акофф, *Акофф о менеджменте*. СПб.: Питер, 2002.
4. О. В. Раевнева, *Управління розвитком підприємства: методологія, механізми, моделі*, Харків: ВД "ІНЖЕК", 2006.
5. А. Л. Гапоненко, та А. П. Панкрухин, *Стратегическое управление*, М.: Изд-во "ОМЕГА-ЛТ", 2006.
6. Д. М. Євдокимова, "Державне регулювання економічного розвитку", дис. канд. екон. наук, Київ. нац. екон. ун-т, Київ, 2002.
7. Л. Г. Мельник, *Економіка розвитку*. Суми: ІТД "Університетська книга", 2006.
8. Л. Ф. Ильичев, П. Н. Федосеев, С. М. Ковалев, та В. Г. Панов, *Философский энциклопедический словарь*, М.: Сов. Энциклопедия, 1983.
9. А. В. Дакус, та Н. О. Сімченко, "Економічний розвиток підприємства: сутність та визначення", *Актуальні проблеми економіки та управління*, № 6, 2012. [Електронний ресурс]. Доступно: <http://probl-economy.kpi.ua/pdf/2012-3.pdf>. Дата звернення: Бер. 26, 2019.
10. Л. Г. Мельник, *Основи стійкого розвитку*, Суми: ВТД "Університетська книга", 2006.
11. Ю. С. Погорелов, "Розвиток підприємства: поняття та види", *Культура народів Причорномор'я*, № 88, с. 75-81, 2006. [Електронний ресурс] Доступно: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/36617/21-Pogorelov.pdf?sequence=1>. Дата звернення: Бер. 26, 2019.
12. Л. Д. Забродська, *Стратегічне управління: реалізація стратегії*, Харків: Консул, 2004.
13. М. Портер, *Конкурентная стратегия: методика анализа отраслей и конкурентов*, М.: Альпина Бизнес Букс, 2008.
14. И. Ансофф, *Стратегическое управление*, Москва, СССР: Экономика, 1989.
15. Л. Є Довгань, Ю. В. Каракай, та Л. П. Артеменко, *Стратегічне управління*. Київ, Україна: Центр учбової літератури, 2009.
16. О. С. Виханский, *Стратегическое управление*, М.: Гардарика, 1998.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЕКОНОМІЧНА НАУКА: ПИТАННЯ РЕФОРМ, РОСТУ І РОЗВИТКУ

О. Авраменко, І. Голофаєва АУТСОРСИНГ ЯК СКЛАДОВА ЛОГІСТИЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ.....	3
І. Алексеєнко, О. Полтініна КОНКРЕТИЗАЦІЯ КРИТЕРІЇВ ВИБОРУ МЕТОДУ НЕЙТРАЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ ПІДПРИЄМСТВА.....	5
М. Б. Айорінде АНАЛІЗ ІННОВАЦІЙНИХ ФАКТОРІВ РОЗВИТКУ ВИРОБНИЦТВА ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНИХ ТОВАРІВ В КРАЇНАХ ЄС.....	7
Л. В. Безкоровайна, Ю. Д. Малярєвський УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ЯК НЕОБХІДНИЙ ЕЛЕМЕНТ ДІЯЛЬНОСТІ РЕФОРМОВАНИХ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я.....	9
Т. Близнюк, Б. Гаваагін ФЕНОМЕН ЛІДЕРСТВА: ПОЛІАСПЕКТНІСТЬ ПОНЯТТЯ.....	11
Г. Брусільцева, О. Ахмедова ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ НА УМОВАХ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТІ.....	13
І. Булкіна, М. Чепелюк ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ В БІЗНЕС-КУЛЬТУРІ.....	15
О. Велика КЛАСИФІКАЦІЯ ЧИННИКІВ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ПІДПРИЄМСТВА.....	17
В. А. Вовк СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОГО ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА ЗОВНІШНЬОМУ РИНКУ.....	19
Є. В. Воронюк ЗНАЧЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ СИСТЕМИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	21
О. Vilkhivska, M. Vovk EVALUATION OF STAFF PREPARATION FOR IMPLEMENTATION OF ELECTRONIC BUSINESS TECHNOLOGIES.....	23
О. Гаврильченко, О. Афанасьєва УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА.....	25
О. В. Гагарінов СИСТЕМНА ДОСКОНАЛІСТЬ ЯК СУЧАСНИЙ ОРІЄНТИР ТРАНСФОРМАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА.....	27
N. Gavkalova, D. Schultz THE IMPORTANCE OF BUILDING TRUST AS A PREREQUISITE TO EFFECTIVE PUBLIC ADMINISTRATION AND DEMOCRATIZATION.....	29
М. В. Гомон, О. Є. Найдєнко РОЛЬ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ В ГЛОБАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСАХ.....	31

О. Тімонін, Є. Шевченко СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА.....	174
В. Тютлікова, О. Кудіна НЕФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ, ЯК ІНСТРУМЕНТ ВПРОВАДЖЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ.....	176
В. Тищенко, А. Красна ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЛИХ ТА СЕРЕДНІХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІО.	178
В. Фартушняк, І. Ю. ПасічникУЗГОДЖЕНІСТЬ ОБЛІКУ І ЗВІТНОСТІ З ОРЕНДНИХ ОПЕРАЦІЙ ЗА МІЖНАРОДНИМИ ТА НАЦІОНАЛЬНИМИ СТАНДРАТАМИ.....	180
Т. Чернуха ІНСТИТУЦІОНАЛЬНА СИСТЕМА ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ДО ЄС.....	182
T. Cherkashyna, Y. BoguslavskyCOMPARATIVE ANALYSIS OF KNOWLEDGE ASSETS USE WITHIN MERCOSUR ECONOMIES.....	184
Т. Шталь, В. Козуб НАПРЯМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЕКСПОРТНОГО МАРКЕТИНГУ НАЦІОНАЛЬНИХ КОМПАНІЙ.....	186
О. Шевченко, А. Жуков МАТЕМАТИЧНА МОДЕЛЬ МЕРЕЖЕВОГО ПЛАНУВАННЯ РОБІТ ПО ВІДНОВНОМУ РЕМОНТУ.....	188
Л. М. Шемаєва ПАРТНЕРСТВО ДЕРЖАВИ І БІЗНЕСУ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ БЕЗПЕКИ КІБЕРПРОСТОРУ СМАРТ-МІСТ.....	190
С. Юшко, О. Гаврильченко БЮДЖЕТНА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ В УКРАЇНІ: ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ.....	192
Н. В. Ющенко, В. Смальскис РОЗРОБКА МЕХАНІЗМІВ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ (НА ПРИКЛАДІ "ЕЛЕКТРОННЕ МІСТО ХАРКІВ").....	194
О. Ястремська, О. Герасимов ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК СТРИЖЕНЬ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ.....	196

СЕКЦІЯ 2

ЦИКЛІЧНА ДИНАМІКА ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ

О. Афанасьєва, Г. Сорокіна СПОЖИВЧА ПОВЕДІНКА У ДИСКУРСІ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ.....	198
М. Берест, М. Дудка ДІАГНОСТИКА РОЗВИТКУ КРИЗОВИХ ЯВИЩ В ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ.....	200
С. Бестужева, О. Котиш СУЧАСНИЙ СТАН ДЕРЖАВНОЇ ФІНАНСОВОЇ ПІДТРИМКИ РОЗВИТКУ ЕКСПОРТНОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	202
В. Бурдаєв МОДЕЛЬ БАЗИ ЗНАНЬ ДЛЯ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА.....	204

N. Brynza, S. Milevskyi ESTIMATION OF UKRAINIAN REGIONS' SUCCESS LEVEL IN THE IT INDUSTRY.....	206
M. Bril, L. Grynevych APPROCHE MÉTHIQUE DE L'IDENTIFICATION DE L'INVALIDITÉ DE LA RÉPARTITION PROFESSIONNELLE DU CAPITAL HUMAIN DES FORCES DE PRODUCTION DE LA RÉGION.....	208
A. В. Воронин, О. В. Гунько ЦИКЛИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ В МОДЕЛЯХ РЫНОЧНОЙ КОНКУРЕНЦИИ.....	210
H. Vereshchahina, T. Pliexhanova BUSINESS DEVELOPMENT: ESSENCE CONCEPT AND MAIN STRATEGIES.....	212
Г. Веретенникова, В. Томах АНАЛІЗ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	214
I. Грузина, А. Щербак ПЕРІОД ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В ЕКОНОМІЦІ ДЛЯ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	216
В. Дериховська СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ МІГРАЦІЙНОГО РУХУ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ.....	218
Л. Е. Добрунова, Л. В. Баличева СТАН ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ ХАРКОВА (СІЧЕНЬ–ГРУДЕНЬ 1917 РОКУ).....	220
Є. Єрмаченко ЗАСТОСУВАННЯ КОГНІТИВНИХ МЕТОДІВ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВАМИ ІТ-СЕКТОРУ.....	222
M. Ekouaghe MARKETING TECHNOLOGIES AT THE HEART OF THE MANAGEMENT POLICIES OF THE TOURISM ENTERPRISE.....	224
О. Зуева, М. Максимова МОЖЛИВОСТІ ТА ЗАГРОЗИ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ.....	226
O. Ivahnenko, Stanislav Milevskyi AVERAGE WAGE DYNAMICS MODELING IN VIEW OF THRESHOLD EFFECTS.....	228
Г. В. Карпінська, В. В. Лукашук СТРУКТУРНІ ДЕФОРМАЦІЇ У ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ ЯК ПЕРЕШКОДА РОЗВИТКУ РИНКУ ІННОВАЦІЙНИХ ТОВАРІВ.....	230
К. Кривобок, О. Канова ОСОБЛИВОСТІ АДАПТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ У НЕСТАБІЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ.....	232
О. М. Кузь, Д. Ю. Михайличенко ДОКТРИНА ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ У СУЧАСНІЙ ТЕОРІЇ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН.....	234
S. S. Lebedev EXPENDITURE FOR EDUCATION AND GDP: ECONOMETRIC MODEL.....	236
Є. Малишко, В. Чернишов СКЛАДОВІ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА.....	238
Л. Малярець, О. Мартинова РЕАЛІЗАЦІЯ МЕТОДУ ПОСЛІДОВНИХ ПОСТУПОК БАГАТОКРИТЕРІАЛЬНОЇ ОПТИМІЗАЦІЇ В ОЦІНЦІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	240

Наукове видання

**Тези доповідей
міжнародної науково-практичної конференції
«Економічний розвиток і спадщина
Семена Кузнеця»
30–31 травня 2019 р.**

Відповідальний за випуск: *С. П. Євсєєв*

Комп'ютерна верстка: *А. А. Гаврилова*

Формат 60x84/8. Папір офсетний. Гарнітура Arial.
Умов. друк. арк. 51,38. Наклад 220 прим. Замов. № 0520/5-19.

Видавництво ТОВ «ДІСА ПЛЮС»
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: серія ДК № 4047 від 15.04.2011 р.
61029, м. Харків, шосе Салтівське, буд. 154. Тел. (057) 768-03-15,
e-mail: disadruk@gmail.com

Надруковано з готових оригінал-макетів у друкарні ФОП Петров В. В.
Єдиний державний реєстр юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.
Запис № 2400000000106167 від 08.01.2009 р.
61144, м. Харків, вул. Гв.Широнінців, 79в, к. 137, тел. (057) 778-60-34.
e-mail:bookfabrik@mail.ua